

عنوان مقاله:

مقایسه دستگاه های معرفت شناسی با محک روش شناسی در برنامه ریزی فضایی

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و توسعه، دوره 18، شماره 59 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

علی مختاری کرچگانی - دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی آمایش سرزمین، دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

مرتضی توکلی - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

زهرا احمدی پور - استاد جغرافیا سیاسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

موضوع این مقاله، مطالعه معرفت شناسی دستگاه های برنامه ریزی فضایی (عقلانیت کلاسیک، نسبی گرایی پست مدرن و عقلانیت کثرت گرا- انتقادی) است. هدف این مقاله تبیین عقلانیت کثرت گرا- انتقادی در برنامه ریزی فضایی است که برای رسیدن به این هدف ابتدا لازم است، جایگاه و نسبت عقلانیت در برنامه ریزی فضایی مورد واکاوی قرار گیرد. سپس سه رویکرد معرفت شناختی برنامه ریزی فضایی عقلانیت کلاسیک، نسبی گرایی پست مدرن و عقلانیت کثرت گرا- انتقادی مورد تحلیل انتقادی و مقایسه تطبیقی قرار گرفته اند. یافته های تحقیق نشان می دهد که مفهوم عقلانیت در برنامه ریزی فضایی گسترده تر از معنای دکارتی آن است و نسبی گرایان پست مدرن، عقلانیت کلاسیک را به کل عقلانیت نسبت می دهند. همچنین تعارضات معرفتی موجود در نسبی گرایی پست مدرن، برنامه ریزی فضایی را از ماهیت جمعی، عملی و واقع گرای خود دور می کند. در مقابل رویکرد عقلانیت کثرت گرا- انتقادی است که توانسته است ضعف های عقلانیت کلاسیک را رفع کند و به انتقادات نسبی گرایی پست مدرن نسبت به عقلانیت پاسخ دهد. این رویکرد معرفتی معتقد است که عقلانیت نوین مبتنی بر ظرفیت استدلالی و فراگیر است که امکان پذیرش و گردهم آوردن اندیشه ها، اهداف و ارزش های متفاوت ذی نفعان برنامه ریزی فضایی در سطوح مختلف فضایی فراهم می کند. تمامی این فرایندها، در چارچوب یک فضای باز و دموکراتیک صورت می گیرد که می تواند ذی نفعان برنامه ریزی را متقاعد کند که پیرامون منفعت عمومی به یک توافق آگاهانه برسند.

کلمات کلیدی:

دستگاه های معرفت شناسی، عقلانیت کلاسیک، نسبی گرایی پسامدرنیسم، عقلانیت کثرت گرا - انتقادی، برنامه ریزی فضایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1222372>

